

१.० नेपाल धितोपत्र बोर्ड

- प्राथमिक निश्कासनको प्रणालीमा सुधार गर्ने ।
 - योग्य संस्थागत लगानीकर्ता (QII) लाई कुल निष्कासनको ४० प्रतिशत र ६ महिनाको लकईन अवधी सहित प्राथमिक निश्कासनको लागि बुक बिल्डिङ प्रणाली लागु गर्ने ।
- दोस्रोबजारमा माग आपूर्तिको सन्तुलन कायम गरी उचित मूल्यनिर्धारण गर्ने प्रणाली (price discovery) सुधार गर्ने ।
 - धितोपत्र बोर्डको संस्थागत सुसाशन निर्देशिका, ऋणदिने बैक वित्तिय संस्था वा अन्य नियमले रोकेको भन्दा बाहेक कर्मचारी, स्थानीयवासी, सामुहिक लगानी कोष, पिईभिसि तथा अन्य साना संस्थापक शेयरधनीले धारण गरेको शेयरहरूको कम्तीमा २० प्रतिशत सुचिकृत भएकै दिनमा बिक्रि योग्य बनाउने ।
 - कम्पनी सुचिकृत भएको दिन सो कम्पनीको कारोबार मुल्यमा सर्किट ब्रेकरको नियम लागु नहुने व्यवस्था र Short Sale (खातामा नभएको शेयर बिक्रि गर्न पाउने) लागु गर्ने ।
- दोस्रोबजारमा तरलता बढाउन Intra Day कारोबार सुचारु गर्ने ।
 - बजारको तरलता बढाउन अक्सन मार्केट, धितोपत्र ऋण सापटी (Securities Lending and Borrowing) र कारोबार भएको सेक्युरिटीजको खुद राफसाफ प्रणाली (Securities Net Settlement) प्रणालीको विकास गरी Intra-day र Short sale कारोबार संचालन गर्ने । नियममा व्यवस्था गरी अहिलेकै प्रणालीबाट यी कारोबार सम्भव छ ।

२.० नेपाल राष्ट्र बैक

- बजारमा तरलता प्रदान गर्न धितोपत्र व्यवसायी (ब्रोकर) मार्फत लगानीकर्ताहरूलाई मार्जिन कारोबार सेवा संचालनको लागि बैक तथा वित्तिय संस्थाले धितोपत्र दलाल व्यवसायीलाई होलसेल प्रकृतीको ओभर ड्राफ्ट वा चालुपुँजी कर्जा दिन सक्ने नियमकिय व्यवस्था गर्ने ।
- बैक वित्तिय संस्थाले धितोपत्रमा लागनी गरेपश्चात कम्तीमा ६ महिना बिक्रि गर्न नपाउने व्यवस्था खारेज गर्ने ।
- बैकबाट प्रवाह हुने सबै कर्जाहरू कुल कर्जाको अनुपातमा तोकिएको तर शेयर धितोको कर्जा बैकको Core capital को अनुपातमा तोकिएकोले शेयर धितोको कर्जा पनि कुल कर्जाको न्यूनतम ५ प्रतिशत दिन पाउने व्यवस्था गर्ने ।

३.० नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय

- धितोपत्र निसर्ग गर्दा घाटा समायोजन नगरी लाभमा मात्र कर तिर्ने विद्यमान व्यवस्थामा आ.व. २०८३/०८४ बजेटले पुँजीगत लाभकरको दर (१ वर्ष भन्दा लामो अवधीको लाभ कार ५% बाट ७.५%, ५०% र एक वर्ष भन्दा कम अवधिको ७.५% बाट १०%, ३३०%ले) बृद्धी गरिएकोले नकारात्मक सन्देश प्रवाह भएको, बजार पुँजीकरण, सुचक एवं राजश्व सबै न्यून हुने अवस्था सृजना भएकाले लाभकर गणना विधि परिमाजन गरी नाफाघाटा समायोजन पश्चात खुद लाभ भएमा मात्र उल्लेखित दरको पुँजीगत लाभकार लिने व्यवस्था गर्ने । खुद लाभमा कर लिने नगरि intraday Short Sale नसकिने ।

- संस्थागत लगानीकर्तालाई सहभागिता बढाउने ।
 - नेपालको पुँजीबजारमा संस्थागत लगानीकर्ताको न्यून सहभागिताले गर्दा बजारको उतारचढाव अत्याधिक हुने गरेको छ । तसर्थ दिर्घकालीन कोष संचालकहरु संचयकोष, नागरीक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष, विमा कम्पनीहरु, बैंक तथा वित्तिय संस्थालाई संस्थागत लगानीकर्ताको रुपमा कार्य गर्न सहजिकरण एवं प्रोत्साहन गर्नको लागि कोष रकमको कम्तीमा ५ प्रतिशत लगानी गर्ने नीति अबलम्बन गर्ने ।
- गैर-आवासिय नेपाली र विदेशी संस्थागत लगानीकर्तालाई दोस्रो बजारमा लगानी गर्न विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन २०७५ को दफा ९, १० र ११ गरेको व्यवस्था बमोजिम नेपाल धितोपत्र बोर्डले नियमावली बनाउने तथा अन्य व्यवस्था गर्ने ।
 - गैर-आवासिय नेपाली र विदेशी संस्थागत लगानीकर्ता (FII) लाई बासिन्दा व्यक्ति सरह कर लाग्ने व्यवस्था गर्ने
- नेपाल स्टक एक्सचेञ्जलाई रणनीतिक साभेदार सहित निजीकरण गर्ने ।
 - सरकारी लगानी र संरचनाले आधुनिक कारोवार प्रणाली र औजारहरुको विकासका लागी समयमा निर्णय नहुने, व्यवसायीक नबन्ने, क्षमतावान कर्मचारीको आकर्षण नहुने आदी समस्याको निराकरणको लागि यथासक्य चाँडो बैदेशिक रणनितिक साभेदार सहितको नेप्सेको पुनसंरचना गर्ने ।

धितोपत्र कारोवार सम्बन्धि ऐन २०६४, २० वर्ष पुरानो भई परिमार्जनको क्रममा रहेकाले सरोकारवालाहरुको सहभागितामा प्रयाप्त छलफल गरी अधिबढाउने ।